

**Fővárosi Munkaügyi Bíróság
1027 Budapest, Gyorskocsi u. 52.**

33.M.1356/2006/2006/6.

A Magyar Köztársaság nevében !

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság dr. Oláh Tamás jogász, Független Rendőr Szakszervezet KKI Jogsegélyszolgálat (1388 Budapest, Pf.: 52.) által képviselt **M. A. felperesnek a Budapesti Rendőr-főkapitányság** (1139 Budapest, Teve u. 4-6.) **alperes ellen pótszabadság kiadása iránt** indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A bíróság a felperes keresetének helyt ad, alperes köteles 2004., 2005., 2006. évekre járó 7 nap, összesen 21 nap pótszabadságot kiadni felperes részére. Továbbá az ezt követő évekre is a gyermekek korára és számára is figyelemmel arányosan, amennyiben a másik szülő az adott tárgyévben a pótszabadságot nem veszi igénybe.

A felek költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, amelyet a Fővárosi Bíróságnak címezve, a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál kell benyújtani 3 példányban.

I n d o k o l á s :

A bíróság a felperes keresete, alperes ellenkérelme, a felek meghallgatása, a bekért, becsatolt iratok alapján az alábbi tényállást állapította meg.

Felperes a BRFK ... kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Körzeti Megbízotti Alosztály állományában körzeti megbízottként teljesít szolgálatot.

Keresetében három gyermeke után 2004. január 1-től kezdődően járó „naptári évenként 7 nap pótszabadság” iránti jogosultsága megállapítását kérte.

Felperes az 1996. évi XLIII. tv. (Hszt.) 91. §-ára alapítottnan pótszabadságot kívánt igénybe venni három 16 évesnél fiatalabb gyermeke után. Alperes ezt megtagadta.

Felperes szolgálati panaszt terjesztett elő, melynek állományilletékes parancsnoka 2005. október 18-án kelt 158-60/219/2005. számú határozatával nem adott helyt,

illetve Budapest Rendőrfőkapitánya 2006. január 15-én kelt 113-32/248/2005. számú határozatával elutasította.

A Hszt. 91. § (1) bekezdése szerint a szülők döntése alapján azt a hivatásos állományú szülőt, aki 16 évesnél fiatalabb gyermeket nevel, vagy 16 évesnél fiatalabb gyermekét egyedül nevelő hivatásos állományú szülőt a „c. pont alapján három vagy több gyermek után évente 7 munkanap” pótszabadság illeti meg.

A rendelkezés 2004. január 1-től hatályos.

A munkáltató arra hivatkozva találta megalapozatlannak az igényt, hogy a „szülők döntése alapján” meghatározás azt jelenti, hogy a pótszabadság iránti igényt csak a gyermekek nevelésében nagyobb szerepet vállaló szülő érvényesítheti. A jogosultság feltétele a munkáltató szerint, hogy mindkét szülő foglalkoztatási jogviszonyban álljon.

Felperes szerint ez a hivatkozás téves és jogszabályi alapot is nélkülöz.

Amire alperes hivatkozik, az a közalkalmazottak és köztisztviselők vonatkozásában valós, de a Hszt-ben foglaltak szerint nem.

Az Mt. 132. § (2) bekezdése szerint a szülők döntése alapján a gyermek nevelésében nagyobb szerepet vállaló munkavállalót illeti meg a pótszabadság, viszont a Hszt. tárgybeli rendelkezései között ismeretlen azon feltétel, hogy a gyermeke nevelésében nagyobb szerepet vállaló személyt illeti meg a pótszabadság.

Felperes szerint ez egyébként is nehezen mérhető dolog, a jogalkotó szándéka szerint csak az egyik szülő jogosult a pótszabadság igénybevételére.

Álláspontja szerint a Hszt-ben foglaltak szerint pusztán arra van szükség, hogy a hivatásos állomány tagja mellett a másik szülő is nyilatkozatot tegyen, mely szerint a másik szülő kifejezésre juttatja, hogy nem vesz igénybe ezen a címen pótszabadságot.

Egyetlen foglalkoztatási jogviszonyt szabályozó jogszabály sem szabja a pótszabadságra való jogosultság feltételül, hogy a másik szülőnek olyan jogviszonyban kellene állnia, mely alapján a másik szülő is jogosult lenne a pótszabadságra.

Kérte mindezek alapján a neki járó 21 nap pótszabadság megállapítását és a jövőbeli ez irányú rendelkezést is.

Alperes kérte a kereset elutasítását, hivatkozott arra, hogy a „szülők közös döntése” kitételből levezethető, hogy a pótszabadságra jogosultság mindkét szülő tekintetében fennáll, de csak egyikük érvényesítheti azt. Az érvényesítés alperes szerint a másik szülő általi nyilatkozattétel, illetve az azzal megegyező munkáltatói igazolás formájában nyilvánul meg. Ebből következteti, hogy a jogosultság foglalkoztatási jogviszonyon alapul, ezért foglalkoztatási jogviszonyát átmenetileg szüneteltető szülő pótszabadság igénybe vételére nem jogosult, így e miatt azt a másik szülő sem érvényesítheti.

Felperes házastársának foglalkoztatási jogviszonya GYES igénybevétele miatt szünetelt, így pótszabadság igénybevételére nem volt jogosult.

Felperes keresete megalapozott.

Megállapítást nyert, hogy alperes az általa hozott határozatban más érvekre hivatkozott, mint amire az érdemi ellenkérelemben.

A panasz beadvánnyal kapcsolatosan a szülői döntésre hivatkozik, arra, hogy az a szülő veheti igénybe a pótszabadságot, aki nagyobb szerepet vállal a gyermek

ellátásában, felügyeletében. Az ellenkérelemben már arra történik elsődlegesen utalás, hogy mindkét szülőnek olyan jogviszonyban kell állnia, mely lehetővé teszi a pótszabadság igénybe vételét és a két szülő közül valamelyik azt igénybe veszi.

A bíróság álláspontja szerint nem bír jelentőséggel az, hogy mindkét szülő olyan jogviszonyban álljon, mely lehetővé teszi a pótszabadság igénybe vételét.

Alapvető, hogy tárgyévben csak egyik szülő vegye igénybe a pótszabadságot és ennek a feltételnek felperes megfelelt, továbbá, három 16 éven aluli gyermekről gondoskodik a családban.

Az, hogy felperes felesége 2004-ben GYES-en volt, 2005-ben részben GYES-en, részben főállású anyaként, 2006-os évben főállású anyaként volt a gyermekeik mellett, nem befolyásolja, hogy felperes igénybe vehesse a pótszabadságot, mivel felesége az érintett években pótszabadságot nem vett igénybe.

A szülők döntése alapján bármelyik fél jogosult igénybe venni a 16 évesnél fiatalabb gyermek után járó pótszabadságot.

Abban az esetben, ha a házastárs GYES, GYED ellátásban részesül, vagy főállású anya, ez nincs összefüggésben a pótszabadság kiadásával. A munkavállalót nyilatkozattételi kötelezettség terheli ezen esetekben is.

Amennyiben az egyik szülőnek nincs lehetősége a tárgyévben a pótszabadság igénybevételére, akkor a másik szülő döntésük alapján jogosulttá válik a pótszabadságra, nyilatkozatukban ezt rögzíteni kell.

Mindezek alapján megállapítást nyert, hogy felperes jogosult a pótszabadságra visszamenőleg és a bíróság az ezt követő éveket illetően is rendelkezett kérelmére, a megkívánt feltételek fennállása esetén.

A bíróság mindezekre figyelemmel hozta meg döntését, perköltséget a felek nyilatkozataik alapján maguk viselik.

Az ítélet ellen a fellebbezés lehetőségét a Pp. 233. §-a biztosítja, a másodfokon eljáró bíróság illetékességét a Pp. 358. §-a mondja ki.

Budapest, 2006. július 14.

dr. Battay Annamária s.k.
a tanács elnöke
az aláírásban akadályozott
Péczy Zoltán és Baranya István
ülők helyett is

Fővárosi Bíróság
mint másodfokú bíróság
61.Mf.636713/2006/6.

A Magyar Köztársaság nevében !

A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság a Független Rendőr Szakszervezet (Központi Koordinációs Iroda Jogsegélyszolgálat) dr. Oláh Tamás 1131 Budapest, Visegrádi u. 116., 1388 Budapest, Postafiók: 52.) által képviselt **M. A. felperesnek a Budapesti Rendőr-főkapitányság** (1139 Budapest, Teve u. 4-6.) **alperes ellen pótszabadság kiadása iránt** indított perében a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 33.M.1356/2006/6. sorszámú ítélete ellen az alperes 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja.**

A másodfokú bíróság a felperes részére kiadandó 2004 – 2006 évekre járó pótszabadságról szóló ítéleti rendelkezést helybenhagyja. Az ezt meghaladó szabadságra vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzi.

A másodfokú bíróság megállapítja, hogy a felperes 2007. évben 7 (hét) nap pótszabadságra jogosult.

A másodfokú bíróság ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasítja.

A másodfokú bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5000 (Ötezer) Ft másodfokú perköltséget.

A másodfokú bíróság megállapítja, hogy a le nem rótt 27000 (huszonhétezer) Ft kereseti és fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy a felperesnek 2004., 2005. és 2006. évekre járó évente 7 nap – összesen 21 nap – pótszabadságot adjon ki.

Kötelezte az alperest arra is, hogy az ezt követő években – a gyermekek korára, számára is figyelemmel – amennyiben a másik szülő a pótszabadságot nem veszi igénybe, azt adja ki.

Ítélete indokolásában tényként állapította meg, hogy a felperes a BRFK XVIII. kerületi Rendőrkapitányság ... K. Alosztály állományában ... teljesít szolgálatot. A felperes három 16 éven aluli gyermekről gondoskodik. A felesége 2004. év egy részében gyermekgondozási segélyen volt, majd főállású anya lett.

A tényállás alapján az elsőfokú bíróság az alperest a Hszt. 91. § (1) bekezdése szerinti pótszabadság kiadására kötelezte azzal, hogy a feltételek fennállása esetén annak kiadására az alperes a jövőben is köteles. Kifejtette: a pótszabadságra jogosultság kiadásának feltétele a gyermekek kora, száma és a szülők döntése, abban egyéb tényező – mindkét szülő olyan jogviszonyban történő foglalkoztatása, ahol a pótszabadság igénybe vehető – nem játszik szerepet.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezéssel élt és a döntés megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból helytelen jogi következtetésre jutott. Véleménye szerint az ügyben analógiaként alkalmazható Mt. 132. § (2) bekezdése és figyelembe veendő, ki játszik nagyobb szerepet a gyermekek nevelésében. Az alkalmazandó rendelkezés szülők közös döntése megfogalmazásból pedig döntési lehetőség következik, amely feltételez mindkét szülő részéről foglalkoztatási jogviszonyt.

A felperes ellenkérelme az első fokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult azzal, hogy a keresetét a 2007. évre járó pótszabadság mértékével – 7 munkanap – 28 munkanapra felemelte.

A fellebbezés nem alapos, a felperes felemelt keresete megalapozott.

A másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálása során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárást követően hiányosan állapította meg a tényállást, és részben helytelen a levont jogi következtetése is.

A másodfokú bíróság a felperes által becsatolt nyilatkozat alapján a tényállást azzal egészíti ki, hogy a felperes és feleségének közös döntése szerint a három közös gyermekük után járó pótszabadságot a 2004 – 2007. évekre a felperes kívánja igénybe venni.

Az alperes által sem vitatottan a felperes és felesége három 16 évesnél fiatalabb gyermeket nevel.

A 2005. évi I. törvény 6. §-ával megállapított – mely 2004. január 1-jére visszamenőlegesen alkalmazandó – 1996. évi XLIII. törvény 91. § (1) bekezdése értelmében a szülők döntése alapján azt a hivatásos állományú szülőt, aki a 16 évesnél

fiatalabb gyermekeket neveli, három vagy több gyermeke után összesen 7 munkanap pótszabadság illeti meg.

A rendelkezésből következően a pótszabadság kiadásának feltétele egyebek mellett az, hogy a szülők a szabadságot igénybe vevő személyéről döntsenek. A döntés lehetőségéhez nem szükséges az, hogy a másik szülő rendelkezési jogosultsága ne csak elvben, hanem ténylegesen is fennálljon, azaz a szabadság igénybevételére foglalkoztatási jogviszonya miatt jogosult legyen.

Az alperes által hivatkozott Mt. 132. § (2) bekezdése eltérő szabályozás – gyermeke nevelésében nagyobb szerepet vállaló munkavállaló kitétel – miatt figyelembe nem vehető, és így analógiaként történő alkalmazására is alkalmatlan.

Nem volt megalapozott az elsőfokú bíróság döntése azonban a jövőre vonatkozóan, mert a PP. 122. § (1) bekezdéséből következően csak azon évekre állapítható meg a felperes pótszabadságra való jogosultsága, mely évekre már az arra való jogot megszerezte, míg a Pp. 123. §-a értelmében megállapítási kereset e körben előterjeszhető nem volt. A felperesnek a 2007. évet követő időszakra benyújtott kereseti kérelme így tehát idő előtti volt, illetve megállapítási keresetként nem érvényesíthető, ezért azt már az elsőfokú bíróságnak el kellett volna utasítania.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján kiegészített tényállás és jogi indokolás mellett részben megváltoztatta.

Az alperes perköltség megfizetésére történt kötelezése a Pp. 75. § (1), (2); 79. § (1); 81. § (1) bekezdésén alapul, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelt 3. § (1) bekezdése, (2) bekezdés a) pontjára és (5) bekezdésére tekintettel.

A 6/1986. (VI.26.) IM rendelt 3. § (3) bekezdése értelmében a per tárgyi költségmentességétől függetlenül a pereszes munkáltatót illetékfizetésre kell kötelezni. Az alperes azonban az 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja értelmében személyes illetékmentességet élvez, ezért illeték fizetésére nem kötelezhető, azt helyette az állam viseli [1990. évi XCIII. törvény 56. § (1) bekezdése, IM rendelet 13. § (1) bekezdés, 14. §]. A megállapított eljárási illetékek alapján, mértékét az 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés a), b); 42. § (1) bekezdés a) pontja; a 46. § (1) bekezdés és 71. § (3) bekezdése szabályozza.

Budapest, 2007. május 25.

dr. Tarnóczai Tibor sk.
a tanács elnöke

Aranyosné dr. Váradi Erzsébet sk.
előadó bíró

dr. Pankotai István sk.
bíró